

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

Кафедра менеджменту та економіки

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ДИСЦИПЛІНИ:
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ І ОСНОВИ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

Укладач: Бойко О.В. – д.е.н., доц.,
професор кафедри менеджменту та економіки.

Київ – 2020

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Академічна доброчесність і основи наукових досліджень» є вивчення дисципліни є формування системи знань з методології, теорії методу і дослідницького процесу, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності на етапах написання курсових та бакалаврської робіт, формування вміння організовувати наукове дослідження певної проблеми з використанням усього комплексу традиційних та сучасних методів наукових досліджень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Академічна доброчесність і основи наукових досліджень» є:

- формування у студентів уявлення про понятійно-термінологічний апарат, принципи та методи наукового дослідження, сутність їхньої взаємодії;
- розуміння студентами фундаментальних цінностей, принципів та умов дотримання академічної доброчесності;
- оволодіння методами планування та організації наукової творчості;
- розуміння студентами логіки проведення наукового дослідження, зокрема виконання процедур аналізу проблеми та вибору теми наукової праці; вибору об'єкта і предметів дослідження; постановки мети, завдань дослідження; розробки теоретичних передумов дослідження; обґрунтування програми й методики обробки результатів дослідження;
- формування уявлень про понятійний апарат класичного, системного й синергетичного підходів до дослідження явищ, процесів та об'єктів оточуючого світу;
- ознайомлення з методами роботи з фаховою літературою, засобами пошуку та обробці наукової інформації;
- засвоєння логіки розгортання наукових тверджень, загальних вимог до оформлення наукових досліджень.

Отже, вивчення дисципліни «Академічна доброчесність і основи наукових досліджень» формує цілісне уявлення про науку як систему знань і знаряддя пізнання, принципи та умови дотримання академічної доброчесності, методологію наукового пізнання, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення наукового дослідження та оформлення їх результатів.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

- знати:
  - принципи та умови дотримання академічної доброчесності;
  - особливості організації, проведення та методологію наукового дослідження;
  - основні методи наукового пізнання;
  - поширені види і джерела наукової інформації;
  - загальні вимоги до оформлення наукових досліджень.
- уміти:
  - здійснювати наукову діяльність;
  - володіти методологічними та методичними основами наукового дослідження;

- вирішувати практичні завдання у професійній діяльності;
- працювати із літературними джерелами, виступати із доповідями, демонструючи знання, отримані на лекції та під час самостійної підготовки, брати участь у дискусіях.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ

В результаті засвоєння навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі компетентності:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до проведення досліджень на професійному рівні;
- здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання;
- здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

професійні:

- здатність науково обґрунтовано застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження, власну наукову ерудицію для аналізу, узагальнення, оцінки наукових гіпотез;
- уміння формулювати та ініціювати нові ідеї, формулювати, мету та завдання наукового дослідження, розраховувати обсяг необхідних ресурсів;
- здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження, присвячене суттєвій проблемі сучасної науки у сфері управління та менеджменту;
- володіти методологічними та методичними основами наукового дослідження;
- вирішувати практичні завдання у професійній діяльності;
- працювати із літературними джерелами, виступати із доповідями, демонструючи знання, отримані на лекції та під час самостійної підготовки, брати участь у дискусіях.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Виявляти навички з пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;

Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами;

Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;

Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

Уміти отримувати результат в рамках обмеженого часу та інформації з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

Крім того дисципліна «Академічна доброчесність і основи наукових досліджень» сприяє формуванню наступних компетентностей, серед яких слід відзначити:

- здатність вчитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в галузі, відмінної від професійної;
- здатність до наукового пізнання на основі системного, синергетичного підходів;
- здатність щодо забезпечення процесу наукового дослідження сучасними засобами інформаційних та комп'ютерних технологій для розв'язання різноманітних завдань;
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї;
- здатність до планування та організації науково-дослідних робіт;
- здатність до формування різного роду комунікацій задля отримання необхідних знань та інформації;
- здатність до оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних наукових досліджень та робіт;
- здатність застосовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження;
- здатність генерувати наукові гіпотези формулювати дослідницькі завдання, розробляти зміст наукового дослідження;
- здатність до оволодіння традиційними та сучасними методами проведення економічних досліджень;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами;
- здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері управління та за напрямком наукових досліджень;
- здатність проведення самостійних досліджень та роботи зі спеціальною літературою, довідниками, джерелами первинної статистичної інформації тощо та інтерпретації їх результатів у предметній області досліджень;
- здатність застосовувати спеціальний інструментарій для аналізу конкретних економічних систем, пов'язаних з актуальними проблемами управління та професійної діяльності менеджера;
- здатність до визначення економічної ефективності наукових досліджень;
- здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій формі відповідно до встановлених вимог і стандартів з урахуванням вимог щодо дотримання етики та академічної доброчесності;
- здатність до висвітлення наукових результатів, підготовки наукових публікацій.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

Програма навчальної дисципліни «Академічна доброчесність і основи наукових досліджень» складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Наукове пізнання й основні принципи організації наукових досліджень.

Тема 1. Наука як динамічна система знань.

Тема 2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.

Тема 3. Академічна доброчесність як засадничий принцип наукової діяльності й освітнього процесу.

Змістовий модуль 2. Методологічні засади наукових досліджень.

Тема 4. Методологічні основи наукового дослідження.

Тема 5. Загальнонаукові методи наукових досліджень.

Тема 6. Спеціальні методи економічних досліджень.

Змістовий модуль 3. Організаційно-методичні підходи до науково-дослідної роботи студента.

Тема 7. Етапи й організація наукового дослідження.

Тема 8. Роль інформації та інформаційна база наукових досліджень.

Тема 9. Методика підготовки та оформлення курсових, дипломних, магістерських робіт.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Для досягнення поставлених завдань щодо оволодіння курсом «Академічна доброчесність і основи наукових досліджень» цикл аудиторних занять має доповнюватися роботою студентів як в аудиторіях (практичні та семінарські заняття), так і в позааудиторний час (вдома чи в бібліотеці).

Мета самостійної роботи – відповідним комплексом заходів забезпечити регулярну і ефективну самостійну роботу студентів над вивченням дисципліни «Академічна доброчесність і основи наукових досліджень».

Самостійна робота студента над засвоєнням навчальної дисципліни є необхідним елементом ефективного формування компетентностей та включає вивчення та підготовку:

- питань, що винесені на самостійну роботу;
- інформативних матеріалів щодо розкриття змісту питань для самостійного опрацювання у формі реферату;
- коротких повідомлень до захисту реферату;
- підготовка доповідей та виступів на семінарських заняттях;
- підготовка до заліку.

За кожним змістовним модулем та темою передбачено вивчення теоретичних питань, що вимагає від студентів роботи не тільки з навчально-методичною літературою, а й з матеріалами періодичних видань та законодавчими і нормативними актами.

Результати ефективності самостійної роботи визначаються якістю підготовки рефератів та інших видів оформлення науково-дослідної роботи, та під час контролю знань за тестами або за контрольними запитаннями.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКОВЕ ПІЗНАННЯ Й ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Тема 1. Наука як система знань.

1. Історичний нарис становлення і розвитку наукового пізнання світу.
2. Процес наукового пізнання, його основні елементи.
3. Специфіка і відмінності різних форм пізнання світу (містичної, релігійної, художньої і наукової)
4. Наука, її суть і закономірності історичного розвитку.
5. Наука як особлива форма процесу пізнання. Наука і псевдонаука.
6. Наукові факти та їх роль у науковому дослідженні.
7. Система наукових знань і зв'язки між науками.
8. Сучасна роль і значення міждисциплінарних досліджень.
9. Соціальна функція науки і мета наукового дослідження
10. Основні категорії науки, їх логічна структура.
11. Поняття наукової теорії, вимоги до наукових теорій.
12. Закони і закономірності, їх суть і види.
13. Структурні компоненти теоретичного пізнання: проблема, гіпотеза і теорія.
14. Труднощі й особливості проведення міждисциплінарних наукових досліджень.
15. Поглиблення інтеграції суспільних, природничих і технічних наук.

Тема 2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.

1. Науково-дослідний процес, принципи його організації.
2. Спеціалізація та кооперування у науковій діяльності.
3. Особливості творчої праці у дослідницької діяльності.
4. Роль науковця і науки у політиці, економіці, соціальному житті.
5. Проблеми прогнозування розвитку науки та оцінки її ефективності.
6. Організація індивідуальної та колективної наукової роботи.
7. Пізнавальна діяльність і соціальна відповідальність науковця.
8. Вплив особистості на вибір форми наукової діяльності.
9. Інтелектуальні, психологічні, моральні, освітні вимоги до науковця.
10. Наукова політика в Україні.
11. Особливості організації наукової діяльності в Україні.
12. Види наукової діяльності: науково-дослідницьку; науково-організаційну; науково-інформаційну; науково-педагогічну
13. Державна система організації і управління науковими дослідженнями в Україні.
14. Система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.
15. Фізичні особи як суб'єкти наукової діяльності.
16. Юридичні особи як суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності.
17. Наукові працівники вищої кваліфікації.
18. Трирівнева система наукових ступенів.

19. Вчені звання як оцінка за результатами науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності.
20. Наукова школа та її головні ознаки.

Тема 3. Академічна доброчесність як засадничий принцип наукової діяльності й освітнього процесу.

1. Роль цінностей у науковій діяльності. Наукові та позанаукові цінності.
2. Етика науковця. Поняття академічної доброчесності.
3. Академічна доброчесність як необхідно-важлива складова наукової діяльності та освітнього процесу.
4. Фундаментальні принципи академічної доброчесності.
5. Нормативно-правова база та міжнародні договори, які покладені в основу Кодексу академічної доброчесності.
6. Умови дотримання академічної доброчесності.
7. Система сприяння академічної доброчесності в університеті.
8. Академічна недоброчесність як протилежна категорія академічної доброчесності, її основні прояви.
9. Види порушень академічної доброчесності та відповідальність.
10. Некоректне використання наукових літературних джерел. Плагіат та його ознаки.
11. Види плагіату.
12. Попередження та протидія академічному плагіату в освітньому процесі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Тема 4. Методологічні основи наукового дослідження.

1. Методологія у широкому і вузькому розумінні. Загальна методологія і часткова методологія.
2. Сутність принципів наукової методології.
3. Метод, методика, методологія: співвіднесення понять.
4. Методологія і методи наукового пізнання.
5. Класифікація та характеристика методів наукового дослідження.
6. Основні напрями і методи наукових досліджень.
7. Діалектика як вчення про розвиток та метод дослідження.
8. Діалектичний підхід в економічних дослідженнях.
9. Три групи законів: окремі, особливі та загальні.
10. Загальнонаукові та спеціальні принципи, закони, категорії, методи.
11. Логічні закони та правила.
12. Правила аргументації. Вимоги до аргументу.

Тема 5. Загальнонаукові методи наукових досліджень.

1. Типологія методів наукового пізнання.
2. Загальнонаукові та спеціальні методи, їх характеристика.
3. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів.

4. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент.
5. Спостереження як метод наукового дослідження. Вимоги до спостережень.
6. Експеримент як засіб отримання нових знань.
7. Теоретичні методи пізнання: абстрагування, аналіз і синтез, індукція та дедукція, історичний і логічний метод та ін.
8. Методи, які використовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях дослідження.
9. Співвідношення теоретичних та емпіричних методів у науковому дослідженні

Тема 6. Спеціальні методи економічних досліджень.

1. Специфіка методології соціально-економічних досліджень.
2. Поняття та базові характеристики спеціальних методів наукових досліджень.
3. Обґрунтування вибору методу наукового дослідження.
4. Методи спостереження та збору даних, їх класифікація.
5. Методи групування, класифікація та види.
6. Типологічні, структурні та аналітичні групування.
7. Сутність і класифікаційні види економічного аналізу за різними ознаками.
8. Економіко-статистичний аналіз: зміст, основні інструменти здійснення, особливості застосування залежно від предметної області дослідження.
9. Методи інформаційно-логічного аналізу
10. Сутність та типологія прогнозів і методів прогнозування.
11. Особливості змісту та інструментів наукового прогнозування залежно від предметної області наукового дослідження.
12. Моделювання як метод дослідження: зміст, основні види та технології здійснення.
13. Сутність і мета застосування евристичних методів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА.

Тема 7. Етапи й організація наукового дослідження.

1. Вибір напрямку наукового дослідження.
2. Сутність та основні етапи організації досліджень.
3. Вибір проблеми та вимоги до теми дослідження.
4. Загальна логіка дослідження та його основні етапи
5. Етапи вибору проблеми (теми) та його основні вихідні документи.
6. Вивчення ретроспективи проблеми та попередніх розробок з обраної проблематики. Виявлення кола вихідних питань дослідження.
7. Розробка структури проблеми — конкретизація проблеми дослідження.
8. Актуальність проблеми та її обґрунтування.
9. Категоріальний апарат наукового дослідження. Визначення мети і завдань наукового дослідження, об'єкту та предмету дослідження.
10. Основи методики планування наукового дослідження.
11. Календарний план-графік та його форма.

12. Наукова новизна, її функції.
13. Теоретична та практична значущість.
14. Оцінювання результатів наукових досліджень та ефективності.

Тема 8. Роль інформації та інформаційна база наукових досліджень.

1. Поняття про освітню та наукову інформацію, її роль у проведенні наукових досліджень.
2. Загальні підходи та принципи формування інформаційного забезпечення наукового дослідження.
3. Основні джерела освітньої інформації.
4. Поняття «Наукова інформація» та її функції.
5. Наукова інформація та її різновиди.
6. Основні джерела наукової інформації.
7. Основні етапи роботи з літературними джерелами в рамках наукового дослідження.
8. Бібліографічний пошук наукової інформації на паперових носіях.
9. Електронні ресурси освітньої та наукової інформації.
10. Бази даних: повнотекстові, реферативні, бібліографічні, наукометричні.
11. Міжнародні бази даних наукової інформації: Web of Science та Scopus.
12. Інформаційні видання для освіти та науки.
13. Характеристика та класифікація наукових літературних джерел.
14. Види навчально-наукових і наукових робіт: курсові роботи, дипломні проекти, магістерські та докторські дисертації.
15. Види наукових публікацій.
16. Сучасна інформаційна революція, її вплив на розвиток науки.
17. Науково-технічна інформація. Сучасна інформаційна база наукових досліджень
18. «Інформаційний потоп» і як в ньому орієнтуватися. Правдивість сучасних джерел інформації.

Тема 9. Методика підготовки та оформлення курсових, дипломних, магістерських робіт.

1. Поняття кваліфікаційної наукової роботи, особливості її структури, змісту і вимог відповідно рівня наукового дослідження.
2. Актуальність теми наукового дослідження, її обґрунтування.
3. Методика підготовки та оформлення курсових та дипломних робіт.
4. Обґрунтування теми магістерської наукової роботи, порядок її затвердження.
5. План магістерської наукової роботи, основні вимоги, структура, порядок затвердження.
6. Наукове керівництво магістерською науковою роботою.
7. Стандартні вимоги щодо оформлення магістерських робіт.
8. Процедури рецензування і підготовки до захисту магістерських дипломних робіт.

9. Публічний захист дипломної магістерської роботи: зміст процедури і порядок здійснення.

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Дати визначення предмета і сутності науки.
2. У чому полягає процес наукового пізнання ?
3. Які структурні елементи теорії пізнання ? Дати визначення понять, положення, судження.
4. Що таке метод наукового пізнання?
5. Які Ви знаєте методи пізнання?
6. Охарактеризувати структурні елементи науки.
7. Якими ознаками характеризується наукова діяльність?
8. Яка структура формування теорії?
9. Дати визначення наукової ідеї, гіпотези, теорії, закону.
10. Сформулювати види, функції та предмет наукової діяльності
11. Що таке суб'єкт та предмет наукової діяльності?
12. Охарактеризувати поняття наукової школи, її ознаки.
13. Що передбачає класифікація наук?
14. Назвати види оформлення результатів наукової діяльності.
15. Яка структура управління Науково-дослідним інститутом?
16. Сутність організації наукової діяльності у вищому навчальному закладі
17. Структурна організація наукової діяльності в Україні.
18. Фундаментальні цінності та принципи академічної доброчесності.
19. Умови дотримання академічної доброчесності. Система сприяння академічної доброчесності в університеті.
20. Академічна недоброчесність як протилежна категорія академічної доброчесності, її основні прояви.
21. Види порушень академічної доброчесності та відповідальність.
22. Сформулювати об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження.
23. Навести приклади гіпотез дослідження.
24. Дати визначення емпіричних завдань і методів дослідження.
25. Що розуміється під теоретичними завданнями дослідження?
26. Назвати послідовність етапів наукового дослідження.
27. Основні завдання науково-дослідної діяльності студентів.
28. Напрями науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі.
29. Організаційна структура науково-дослідницької діяльності у вищому навчальному закладі.
30. Вимоги до вибору теми дослідження.
31. Етапи реалізації та оформлення результатів наукового дослідження.
32. Визначення ефективності науково-дослідної роботи у ВНЗ і на практиці.
33. Що Ви вкладаєте в поняття «методологія дослідження»?
34. Які види методології Вам відомі?
35. Які Ви знаєте методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження?
36. Класифікація методів, їх характеристика.
37. Дати визначення наукової ідеї, навести приклад.

38. Роль логічних методів у наукових дослідженнях.
39. Індуктивний та дедуктивний методи дослідження, навести приклади.
40. Що таке моделювання і коли воно використовується?
41. Поняття про наукову інформацію.
42. Види та ознаки наукової інформації.
43. Етапи вивчення наукових джерел?
44. Плагіат та його ознаки. Види плагіату.
45. Порядок перевірки кваліфікаційних робіт, навчально-наукових праць та матеріалів на наявність ознак плагіату. .
46. Попередження та протидія академічному плагіату в освітньому процесі.
47. Дати характеристику поняття «наукове дослідження».
48. Вимоги до використання цитат.
49. Основні етапи накопичення наукової інформації.
50. Поняття системи опрацювання інформаційних джерел.
51. Поняття та види каталогів.
52. Техніка опрацювання інформації. Порядок роботи над текстом.
53. Бібліографічний опис літератури. Вимоги його оформлення.
54. Основні форми науково-дослідної роботи студентів.
55. Повні вимоги до виконання бакалаврської, дипломної (курсової) роботи.
56. Особливості виконання магістерської (дипломної) роботи.
57. Що таке об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження?
58. Вимоги до вибору та обґрунтування актуальності теми.
59. Структура та алгоритм написання магістерської (дипломної) роботи.
60. Які є етапи роботи при проведенні наукового дослідження?
61. Вимоги до формування структури магістерської (дипломної) роботи.
62. Оформлення формул, ілюстрацій, додатків та списку використаної літератури.
63. Керівництво магістерською (дипломною) роботою та її захист.
64. Особливості виконання і захисту магістерської роботи.
65. Характерні помилки в написанні та оформленні курсової, дипломної, магістерської робіт.

Питання що виносяться на залік з дисципліни:

«АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ І ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

1. Виникнення науки як сфери людської діяльності.
2. Предмет і сутність науки та її головна функція.
3. Наука як динамічна система знань.
4. Дисциплінарні та міждисциплінарні дослідження.
5. Класифікація наук.
6. Сутність пізнання, його види: чуттєве і раціональне.
7. Поняття як основна ланка створення системи наукового знання.
8. Форми мислення: судження, умовивід (висновок).
9. Основні елементи науки: об'єкт, суб'єкт, наукова діяльність суб'єкта.

10. Структурні елементи науки: наукова ідея, гіпотеза, теорія, закон, судження, факти, постулати, категорії тощо; їх характеристика.
11. Рівні дослідження: теоретичний та емпіричний.
12. Структурні компоненти теоретичного пізнання: проблема, гіпотеза і теорія.
13. Класифікація та структурні елементи теорії.
14. Організація наукової діяльності в Україні. Види наукової діяльності.
15. Державна система організації і управління науковими дослідженнями в Україні.
16. Система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.
17. Суб'єкти наукової діяльності.
18. Наукові працівники вищої кваліфікації.
19. Трирівнева система наукових ступенів: магістра, кандидата наук, доктора наук.
20. Головні ознаки наукової школи.
21. Основні риси працівника науки.
22. Особливості розумової праці.
23. Наукове покликання. Зовнішні і внутрішні мотиви, що зумовлюють тягу людини до наукової діяльності.
24. Основні психологічні риси діяльності вчених.
25. Академічна доброчесність, визначення та основні складові.
26. Фундаментальні цінності академічної доброчесності.
27. Інституційні засади академічної доброчесності в Україні.
28. Академічна недоброчесність, її основні прояви.
29. Основні принципи забезпечення академічної доброчесності у наукових дослідженнях.
30. Види порушень академічної доброчесності та відповідальність.
31. Плагіат та його ознаки. Види плагіату.
32. Академічні роботи, що підлягають перевірці на плагіат
33. Система сприяння академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності.
34. Поняття методології та методики наукових досліджень.
35. Основні принципи та функції методології пізнання.
36. Методи та методика дослідження.
37. Діалектичний підхід в економічних дослідженнях.
38. Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та загальнонаукові.
39. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів.
40. Методи емпіричного рівня дослідження.
41. Методи емпіричного і теоретичного рівнів дослідження.
42. Методи теоретичного дослідження.
43. Логічні закони та правила.
44. Правила аргументації.
45. Спеціальні методи соціально-економічних досліджень, їх види.
46. Класифікація спостережень у наукових дослідженнях.
47. Методи вибіркового спостереження.
48. Методи групування.

49. Таблично-графічні методи.
50. Методи економічного аналізу, їх класифікація
51. Методи прогнозування
52. Методи моделювання.
53. Програмно-цільовий метод
54. Евристичні методи.
55. Визначення проблеми та формулювання теми наукового дослідження.
56. Сутність та основні етапи організації наукового дослідження.
57. Актуальність теми, формулювання мети та завдань наукового дослідження, об'єкту та предмету дослідження.
58. Основи методики планування наукового дослідження.
59. Оцінювання результатів наукових досліджень та ефективності.
60. Наукова інформація та її джерела.
61. Головні принципи інформаційних відносин.
62. Види інформації.
63. Методика опрацювання літературних джерел.
64. Поняття наукової дослідження.
65. Поняття «об'єкт», «предмет» і завдання наукового дослідження.
66. Основні етапи наукового дослідження.
67. Науково-дослідницька діяльність студентів.
68. Етапи підготовки до наукового дослідження.
69. Оцінювання результатів дослідження.
70. Наукова публікація та її головні функції.
71. Наукові видання.
72. Наукова стаття. Тези доповіді.
73. Вимоги до написання реферату.
74. Форми оприлюднення результатів наукового дослідження.
75. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу.
76. Узагальнення результатів наукового дослідження.
77. Форми обміну науковою інформацією.
- 78.. Етапи виконання курсової роботи.
79. Основні вимоги до виконання дипломної роботи.
80. Алгоритм написання та оформлення курсової (дипломної) роботи.
81. Основні види ілюстративного матеріалу.
82. Оформлення цифрового матеріалу.
83. Техніко-орфографічні правила оформлення наукового дослідження.
84. Оформлення додатків.
85. Процедура захисту дипломної роботи.
86. Вимоги до магістерської роботи.
87. Етапи виконання магістерської роботи.
88. Підготовка наукової доповіді та повідомлення

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

- 1 Грищенко І.М., Григоренко О.М., Борисенко В.О. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг-екон. ун-т, 2001. – 186 с.
- 2 П'ятницька-Позднякова І. С Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник. - К., 2003. — 116 с
- 3 Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. – 2-е видання, перероблене і доповнене. – К.: ВД «Професіонал», 2004, - 208 с.
- 4 Чорненький Я.Я, Чорненька Н.В., Рибак С.Б. та ін. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: навч. посібник. - К.: Професіонал, 2006.
- 5 Сімакова О.О., Никифоров Р.П. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2006. – 134 с.
- 6 Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К: Вища школа, 2007. – 271 с.

- 7 Лудченко А.А. і др. Основы научных исследований. Учебное пособие. – К.; Т-во «Знання», КОО, 2012. – 114 с.
8. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основы наукових досліджень. – К.: 2000. РНКЦ «ДНІТ», 2012. – 259 с.
9. Харитонов О. І., Ульянова Г. О. Захист авторських прав від плагіату: монографія / [за загальною редакцією О.І. Харитонової] ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса: Юридична література, 2014. 211 с.
10. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти: Лист МОН № 1/9-565 від 26.10.17 року [Електронний документ]. URL: <http://bit.ly/2ocIDPD> (дата звернення: 23.02.2018).
11. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 №1700-VII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
12. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
13. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України / Міністерство освіти і науки України. Київ, 2016. 41 с.
14. Бруй О. Відкритий доступ до наукової інформації: від ідеї до руху. [Київ], 2012. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2194> (дата звернення: 05.03.2018).
15. Зуб В. М., Дем'яненко М. М. Плагіат: його різновиди та заходи протидії. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2014. Вип. 4. С. 86–90.
16. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) / Американські Ради з міжнародної освіти : Програми Американських Рад. URL: <http://www.saiup.org.ua> (дата звернення: 22.02.2018).

Допоміжна література

17. Баскаков А. Я., Туленков Н. В. Методология научного исследования: Учеб. пособие. - К.: МАУП, 2004. - 216 с
18. Катренко А. В. Системний аналіз об'єктів та процесів комп'ютеризації: Навч. посіб. - Львів: Новий світ-2000, 2003. - 424 с.
19. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методология научных исследований: Навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 212 с
20. Кустовська О.В. Методология системного підходу до наукових досліджень: Курс лекцій. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. –124 с.
21. Ушакова Н.Г., Мельнік Л.О. Методология та організація наукових досліджень: Конспект лекцій.-Харків: ХДУХТ.2010.-89 с.
22. Крушельницька О. В. Методология та організація наукових досліджень: навч. посібник. - К.: Кондор, 2003. - 192 с
23. Шарапов О. Д., Дербенцев В. Д., Семьонов Д. Є. Системний аналіз: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисциплін. - К.: КНЕУ, 2003. - 154 с.
24. Шейко В.М., Кушнарченко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. - К.: Знання, 2004. - 307 с.

25. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 16.01.2018).
- 26.2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 18.01.2018).
- 27.3. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 23.01.2018).

17. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
2. Сайт безкоштовних електронних підручників онлайн // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://pidru4niki.com>.
3. Офіційний сайт студентської електронної бібліотеки «ЧИТАЛКА» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://chitalka.info>.
4. Офіційний сайт онлайн-бібліотеки освітньої та наукової літератури // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://eduknigi.com>.
5. Сайт електронної бібліотеки підручників // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua>.